

зазнали: втрата артикля, ряду флексій, що сприяло включенню їх у граматичні класи та категорії української мови, зокрема частково змінили рід та число, наприклад: *Waffel* – вафля, *Kugel* – куля та інші. Під час пристосування до фонетичної системи української мови німецькі голосні звуки втрачали такі особливості, як довгота і короткість, носовий характер, відкритість і закритість. Щодо великої кількості німецьких приголосних, то вони зазнали в українській мові повної субституції, тобто заміщення одного звука іншим, звичайно схожим за властивостями та призначенням, наприклад: *Zucker* – цукор, *Locken* – локон та інші.

Німецькі запозичення можна аналізувати з різних боків, тому що і досі дана тема залишається актуальною. Ці слова мали великий вплив на розвиток української літературної мови. Недостатньо вміти тільки правильно вимовляти запозичення, потрібно ще й розуміти їх і вміти ними користуватися. Тому основним завданням даної теми і до сьогодні залишається створення словника запозичених з німецької мови слів.

Вовк Д. В.
НТУ «ХПІ»

ТЕРМІНИ І ПРОФЕСІОНАЛІЗМИ ТА ЇХ МІСЦЕ В УКРАЇНСЬКОМУ ДІЛОВОМУ МОВЛЕННІ

Сучасна українська мова є багатовіковим надбанням українського народу. Вона створена зусиллями багатьох поколінь. « В мові наша стара й нова культура, ознака нашого національного визнання... І поки живе мова – житиме й народ, як національність.» – відзначив І. Огієнко. Одним із досягнень науки про мову є визнання функціональних стилів на дослідження сфери їх вживання. Кожний стиль має специфічну організацію на лексичному рівні.

Діловому стилю притаманна термінологія, яка утворюється із активної лексики (діловодство, справочинство); запозичується із інших мов (бланк, бюджет); утворюється за допомогою власних слів та іншомовних або із запозичених складників (фотокамера, фототелеграф, фототелетайп) тощо.

Значення термінів зафіксовані у державних стандартах, спеціальних словниках, довідниках. Ось чому терміни і повинні вживатися лише в зафіксованому значенні.

Кожна вузька галузь науки має свої терміни: медичні вживаються у медицині, технологічні – в техніці і т. д. Проте деякі терміни мають кілька значень, зокрема в діловодстві. Наприклад: справа – означає один документ і сукупність документів, інше значення має словосполучення юридична справа. Правильне значення того чи іншого терміна допомагає з'ясувати контекст. При утворенні похідних форм терміна необхідно користуватися лише тими формами, які подаються в словнику чи довіднику, бо вільне словотворення може стати причиною неправильного використання та сприймання.

Професіоналізми – це слова або вислови, притаманні мові людей певної професійної групи. Суттєва різниця між термінами і професіоналізмами полягає в тому, що терміни – це офіційні наукові назви поняття, а професіоналізми виникають як розмовні, неофіційні заміники термінів (платіжка – платіжне доручення; вишка – вища математика, пара – дві академічні години) або коли та чи інша професія, рід занять не має розвиненої термінології (наприклад, рибальство, гончарство і т. д.). Професіоналізми на відміну від термінів, як правило, емоційно забарвлені, є переосмисленими словами загального вжитку. Вони можуть бути незрозумілі людям, які не належать до певної професії.

Гарна А.
НТУ «ХПИ»

МОВНА СИТУАЦІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

У кожній багатонаціональній країні мовне питання завжди цікавило вчених, державних діячів і просто громадян. Нинішню мовну ситуацію України характеризує конфлікт між двома літературними мовами – українською та російською. Теорія і практика двомовності на сучасному етапі засуджується, висміюється та обумовлює боротьбу в межах одного суспільства. Проте чи буде це логічним та правильним?

Відомо, що в силу історичного становища в Україні було сформовано національно-російська двомовність. За роки незалежності в Україні склалася, як говорять дослідники, своєрідна мовна ситуація, навіть незважаючи на те, що оволодіння російською мовою всіляко не заохочується. З'явилися змішані російсько-українські школи. У вузах однаково кількість студентів навчається українською та російською мовами, що в